

Posudek závěrečné bakalářské práce

jednooborové studium

Jméno autora práce a studijní obor: **Jakub Hřib**, Grafická tvorba – multimédia

Název práce, rok zpracování: **Road movie, 2018**

Vedoucí závěrečné práce: Mgr. MgA. Pavel Trnka, Ph.D.

Oponent závěrečné práce: MgA. Tereza Severová, Ph.D.

Kriteria hodnocení:	hodnocení:			
<u>Písemná část:</u>				
1. Téma: míra respektování, odůvodnění případných odchylek od zadaného tématu	0	1	2	3
2. Struktura práce: logika členění jednotlivých částí	0	1	2	3
3. Obsah práce a přínos pro obor: kvalita, náročnost a originalita řešení úkolu, splnění cílů práce, autorský přínos	0	1	2	3
4. Kvalita textu: respektování stanovené normy / rozsahu stylistika a gramatika, úroveň jazykového vyjádření	0	1	2	3
5. Práce s literaturou: kvalita a kvantita, etika práce s literaturou	0	1	2	3
<u>Realizace:</u>				
6. Téma: míra respektování, odůvodnění případných odchylek od zadaného tématu	0	1	2	3
7. Obsah práce: výtvarná kvalita, náročnost a originalita řešení úkolu	0	1	2	3
8. Forma práce: řemeslná kvalita práce	0	1	2	3
9. Přínos pro obor: splnění cílů práce, autorský přínos	0	1	2	3
10. Dokumentace: kvalita výtvarné dokumentace	0	1	2	3

Počet bodů: 19

Shrnutí a závěr:

Film Jakuba Hřiba „Život je jinde“ se mi jeví jako technicky nedotažený projekt, ovšem s velmi autentickou existenciální výpovědí. Jeho formální podstata se oproti zadání posunula na pomezí filmu a happeningu. V této kategorii by uspěl lépe, potřeboval by však být odlehčenější a výrazově čistší.

Student Jakub Hřib mě kdysi oslovil, že zamýšlí natáčet celovečerní film, jestli bych v tom smyslu jeho práci vedl. Následně jsem tomu věnoval poměrně dost času, ale jeho původní plán byl spíše bezdnou hlubinou nejasností a má pomoc v ní se ztrácela bez znatelného efektu. Snažil jsem se do projektu angažovat odborníky více specializované na filmovou tvorbu (kameramana, fotografa, dokumentaristy a další), Jakub o ně však příliš zájem nejevil. Jako animátor jsem mohl pomoci se scénářem, filmovou řečí, se zvukovou technikou a diskutovali jsme intenzivně i o filosofii díla. Po čase se skutečně nějaké výsledky objevily, ale byly velmi vzdálené mé představě o filmu. Především jsem ho bezvýsledně varoval před jeho záměrem natočit časově rozsáhlé dílo, plánoval realizovat dokonce dvouhodinovou stopáž! Chyběla mu přitom základní znalost rámování (například z celku na detail a zpět), standardní kompozice úhlů a záběrů, které pomáhají komunikovat děj. Naivně organizovaná byla i jeho práce s herci, jejich „výběr“ neváhajícím přijmout netaleantované amatéry a jejich nevypočitatelné střídání podle toho, kdo měl kdy čas atd. Jakub dostatečně nepracoval ani s exteriéry. Preferoval obligátní místa u sebe na chatě, před školou a podobně, protože se vyskytovaly snadno na dosah. Skutečná cesta mimo

republiku byla až do posledního okamžiku jenom velkým snem. Ale ani pak nešlo o natáčení podle přesného itineráře předem naplánovaných míst. Vždyť paradoxně ani scénář vůbec nevznikl!

Přesto Jakobovi nechyběla potřebná vůle dotáhnout dílo do konce. S odstupem se mi tak tyto nešvary jeví jako klady, i když za cenu radikální proměny uměleckého druhu a trochu nepřesvědčivého výstupu. Z původního plánu natočit film vznikl filmový a verbální záznam toho, jak skupina tvůrců s ním v čele realizovala nádherný happening.

Dovolte mi trochu delší, ačkoliv zkrácený citát významného člena a myslitele hnutí Fluxus Dicka Higginsa: *"Umění je jedna z cest, kterou lidé komunikují. [...] Naši skuteční nepřátelé jsou ti, kteří nás posílají [...] žít životy redukované na dřinu a otročinu. [...] Díky masové gramotnosti, televizi a tranzistorovým rádiím je naše senzitivita pozměněna. Síla a šíře tohoto vlivu nám dává smysl pro jednoduchost v umění. Neboť umění je odjakživa založeno na podprahových obrazech, které se autoři vždy nejvíce snažili svou tvorbou komunikovat. [...] tážeme se i po nových způsobech, jak se na věci kolem nás dívat. Avšak snažíme se přitom jít více do hloubky, neboť jsme mnohem netrpělivější a prožíváme více starostí s touto naší cestou hluboko pod povrch. To vysvětluje, jakou sílu má happening, performance a film mísící v sobě různá média. Už nikdy nebudeme chtít tvořit vyumělkovaně. [...] Totiž jen umění, které postupuje co nejpříměji, nám dovoluje být bezprostřední a ničím se nerozptylovat."*¹

Dick Higgins je známý právě zájmem o míšení médií a experimentování. Považuje je za velmi důležitý úkol pro umělce. Higgins byl skladatel se vztahem k hudbě, a přesto (podobně jako Jakub ve svém filmu) veřejně rozbil kytaru ve své performanci Danger music 24.

Poselství touhy po uměleckém díle a zároveň hluboká skepse byly čitelné v celém procesu Jakobovy tvorby. Právě zničení kytary lze chápat jako nejostřejší metaforu tohoto principu. Jakub Hřib chtěl svým divákům toto říci a víceméně jenom hledal způsob, jak se toho optimálně zhostit. A pokud možno tak, aby při tom ještě vznikl i film.

A protože jsou chvíle, kdy tento student dovede pracovat s absolutní řemeslnou precizností (viz fakt, že odmaturoval v oboru uměleckořemeslné tvorby, kde zhotovil luxusní a plně funkční repliku historické kytary), vysvětlují si jeho technicky nedotažené video jako skutečné a bezprostřední umělecké dílo mnohem soudobějšího druhu, než kdyby bylo realizováno jako klasický film. Film je ostatně jako médium k dispozici už jeden a čtvrt století, potřebuje inovovat. Všem snadno dostupné technické tvůrčí prostředky a non-stop otevřená internetová „galerie“ zásadně proměnily společnost i způsob tvorby a konzumace umění. Jestliže tedy postupným experimentováním došel Jakub k happeningové formě, považuji to za skvělý výsledek.

Nemohu si pomoci, ale líbí se mi, že najatí herci/neherci jsou zároveň autory ad-hoc vznikajícího scénáře (který je samozřejmě bez zkoušení hned natáčen), že na děj mají vliv dokonce i vadná ložiska v rekvizitě/automobilu, nebo zdravotní stav trávícího ústrojí jednoho z protagonistů. Bavi mě, že „režisér“ filmu nefalšovaně šťastný, že dorazil k mořskému pobřeží, natáčí své skákání na pláži, jako by šlo o dopředu promyšlenou součást filmového děje. Bezprostřednost a selfie záběry, účast diváků na tvorbě (a zároveň i tvůrců na konzumaci jejich vlastního uměleckého díla) jsou přece tím nejsoučasnějším rysem, jaký dnes můžeme od umění očekávat.

Jedna věc je ale nový žánr objevit, tam se nedostatek řemesla promíjí, druhá věc je tento žánr rozvíjet, metodicky propracovávat a přivést k dokonalosti. V tom ohledu bych očekával, že do budoucna bude Jakub Hřib objevené médium dále zdokonalovat. Doufám proto, že se stane

optimistou a adolescentní poselství, které hlavní hrdina filmu přímo pronáší: „*Můj táta prostě každé den chodí do práce a já mám teďka po maturitě a co mě čeká, čeká mě to samý. Nejradši bych se na všechno vykašlal a vypadnul vocad’*“,“ už nebude námětem jeho dalších děl.

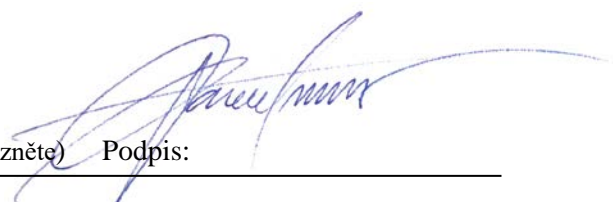
Text práce považuji za velmi dobrý. První část rozebírá pojem existencialismus, následně analyzuje přední díla kinematografie, která se vážou ke zvolenému tématu road-movie. Je ale znát, že se autor od klasického filmu odklonil nevědomky, a proto mu zde chybí rozbor umění z oblasti happeningu. Prvních asi třicet stran odpovídá stylu psaní bakalářských prací, student důsledně cituje myšlenky jiných autorů včetně uvedení zdroje. Od strany 35 má text ale čtivou beletristickou formu, což normálně být nesmí. V tomto případě však jde o záznam happeningu, který je paralelní k filmovému výstupu, a proto i tuto část považuji za zdařilou. Student má nepochybně literární vlohy.

Poslední věcí, o které bych se rád zmínil, je dřevěný nástavec, předsádka kamery, která ovládá mírně disfunkční objektiv. Tento nástavec je sám o sobě zajímavým výtvarným artefaktem a já ho považuji za neoddelitelnou součást dnes obhajovaného díla, za další projev uměleckých trendů 21. století. Byl bych rád, kdyby jej autor přinesl.

Navrhuji hodnocení: C

Datum: 17. 8. 2018

Vedoucí/oponent* bakalářské práce (*správnou variantu zvýrazněte) Podpis:

1) HIGGINS, Dick. (přeložil Pavel Trnka). STATEMENT ON INTERMEDIA: Published in: Wolf Vostell (ed.): *Décollage (décollage)* * 6, Typos Verlag [online]. New York, July 1967, 2 [cit. 2018-08-17]. Dostupné z: <http://www.artpool.hu/Fluxus/Higgins/intermedia2.html>

Vysvětlivky:

V každé kategorii lze udělit max. 3 body. Hodnocení: **A** = 30-27 bodů, **B** = 26-23 bodů, **C** = 22-18 bodů, **D** = 17-14, **E** = 13-10, **F** = 9 a méně, práce je neúspěšná.

Označte v jednotlivých kategoriích stupeň hodnocení (vyznačením příslušné číslice tučně, nebo zaškrtnutím) a v závěrečném „Shrnutí a závěr“ cca v pěti řádcích plynulého textu zdůrazněte hlavní kvality, resp. nedostatky práce.

Oponent navrhne dva tematické okruhy nebo dvě otázky k diskusi při obhajobě. Na závěr napište, zda práci doporučujete k obhajobě. Vytiskněte dvakrát! Připojte podpis a vlastní rukou dopište stupeň celkového hodnocení. Oba vlastnoručně podepsané originály odevzdejte na sekretariát katedry výtvarné kultury a textilní tvorby. Externí vedoucí či oponenti zasílají posudek na sekretariát katedry i v elektronické verzi.